

GASTONNE MONMOUSSEAU

LENIN JA RANSKAN AMMATTIYHDISTYSLIIKE

Vuoden 1922 lopulla saavuin ensi kerran Moskovaan UYTK:n¹ edustajana Punaisen ammattiyhdistysinternationalen II kongressiin.

Vuosi aikaisemmin Ranskassa oli tapahtunut ammattiyhdistysten kahtiajakaantuminen. Vallankumouksellinen ammattiyhdistysten vähemmistö, joka sodan aikana ja ennen vuotta 1921 oli kyennyt saamaan puolelleen järjestyneen työväen enemmistön ja valtaamaan haltuunsa komentopaikat reformatorisen YTK:n² sisällä, erotettiin viimeksimainitun johtomiesten toimesta (erotettiin 1300 ammattiyhdistystä, enimmäkseen rautatieläisten ammattiyhdistyksiä). UYTK, jolla ei ollut vallankumouksellista johtoa, joutui heti synnyttyään anarkistien käsiin, jotka olivat järjestyneet sitä tarkoitusta varten.

UYTK:n perustavassa edustajakokouksessa vuoden 1922 kesäkuussa, seitsemän kuukautta sen jälkeen, kun anarkistit olivat anastaneet itselleen johdon, Kominternille ja Profinternille myönteiset vallankumoukselliset ainekset saivat aikaan sen, että anarkistit jäivät vähemmistöön, ja vallankumouksellisen ammattiyhdistyskeskuksen johto joutui vallankumouksellisille aineksille.

Ranskan Kommunistinen puolue oli siihen aikaan sosialidemokraattisten aineiden, pikkuporvarillisten poliittisten hommamiesten, vaikutuksen alainen. Nuo ainekset antoivat suunnan puolueen politiikalle ja tukivat salaa anarkisteja meitä vastaan. Me valtassimme UYTK:n taistelemalla tuollaisia puolueenjohdon kulussientakaisia vehkeilyjä vastaan ja päätimme liittyä Punaiseen ammattiyhdistysinternationaleen.

Profinterniin yhtymisen ehtoja koskevassa kysymyksessä ilmeni kolme suuntaa. Ensimmäistä suuntaa puolustivat puolueen

¹ Unitaarinen yleinen työnkonfедераatio.— *Toim.*

² Yleinen työnkonfедераatio.— *Toim.*

silloisen pääsihteerin Frossardin ystävät, ja se vaati elimellisen yhteyden säilyttämistä Kommunistisen puolueen ja UYTK:n välillä. Kun otetaan huomioon anarko-syndikalististen perinteiden voima UYTK:n sisällä, niin Frossardin ystävien tällainen kysymyksen asettelu ei johtunut Profinternin ja Kominternin periaatteiden puolustamisen tehtävistä, vaan sen tarkoituksena oli antaa anarkisteille parempi tukikohta taistelussa Kominternia ja Profinternia vastaan sekä estää UYTK:n yhtyminen viimein mainittuun.

Toinen suunta suostui siihen, että UYTK yhtyy Profinterniin, mutta sillä ehdolla, että viimein mainittu säilyttää täydellisen itsenäisyyden Kominternin suhteen ja lopettaa ensin Profinternin sääntöjen edellyttämän elimellisen yhteyden niin Kominternin ja Profinternin välisten keskinäissuhteiden kuin myös Ranskan Kommunistisen puolueen ja UYTK:n välisten keskinäissuhteiden mielessä.

Kolmas suunta lausui mielipiteensä ennen kaikkea viipymättömän Profinterniin yhtymisen puolesta säilyttäen itsellään oikeuden taistella tulevaisuudessa kansainvälisissä kongresseissa tuota elimellistä yhteyttä vastaan (Profinternin sääntöjen X pykälä). Samalla tuo suunta ilmaisi suostuvansa väliaikaisten (olosuhteista riippuen) sopimusten solmimiseen Kominternin ja Profinternin, ammattiyhdistysten ja puolueen välillä.

Viimeinen suunta sai enemmistön UYTK:n vallankumouksellisessa ryhmässä. Päätökseen yhtyi kommunistinen ryhmä.

Minut valittiin Punaisen ammattiyhdistysinternationalen II kongressiin UYTK:n sihteerinä ja Profinterniin yhtymisen kannattajana. Minut valtuutettiin ilmoittamaan virallisesti UYTK:n yhtymisestä Profinterniin ehdoilla, jotka oli säädetty Saint Etiennen kongressissa.

Ennen Profinternin II kongressia pidettiin Kominternin IV kongressi. Ranskan kysymyksellä oli siellä tärkeä paikka. UYTK:n edustajisto kutsuttiin väittelyyn, jonka aikana Ranskan Kommunistisen puolueen johtajat esiintyivät järjestelmällisesti Kommunistisen Internationalen linjaa vastaan ammattiyhdistysryhmiä ja yhteisrintamaa koskevassa kysymyksessä. Välttämättömän kannatuksen siihen, että se voisi noudattaa omaa linjaansa Ranskan puolueen sisällä, Komintern sai UYTK:n ammattiyhdistyseudustajistosta ja nimenomaan Kommunistiseen puolueeseen kuulumattomien aineiden keskuudesta. Muut, paitsi Pierre Semard, olivat Frossardin ja hänen ystäviensä vaikutuksen alaisia. Frossardin ryhmä koetti harjoittaa kiristyspolitiikkaa Internationalen johtajiin nähden keinoitellen UYTK:n anarko-syndikalistisilla perinteillä ja viimein mainitun Punaisen ammattiyhdistysinternationaleen yhtymisen ehdoilla.

Silloin minut ja Semard kutsuttiin eräänä aamuna Leninin luo. Leninin nimi herätti minussa bolševikkien ja menševikkien väliseen taisteluun liittyviä tunteita. Tiesin hänestä vain sanomalehtien ja kertomusten perusteella, mutta vaistomaisesti olin seurannut hänen toimiaan suurella innolla vuoden 1917 helmikuusta lähtien.

En pitänyt Leniniä ainoastaan bolševikkien ja Lokakuun vallankumouksen johtajana, vaan myös harvinaisena miehenä, jonka ansiota on Lokakuun vallankumouksen voitto.

Kun katselin Leniniä anarko-syndikalististen ennakkoluulojeni näkökulmasta, niin hän varjosti silmissäni oman luomuksensa — bolševistisen puolueen. Jouduin todella epätoivon valtaan kun vähän yli vuoden kuluttua sain tietää Leninin kuolemasta. Minusta tuntui, että vallankumous oli jäänyt ilman johtajaa, että se on sisäisten ristiriitojen vallassa, että sen on pakko perääntyä, koska sitä ympäröivät imperialistiset voimat. Sellainen katsantokantani Leniniin nähden pani minut pitämään Venäjän vallankumousta ja proletariaatin diktatuurin menestyksiä tuloksena poikkeuksellisista olosuhteista. Kun kuvittelin puolueen läpeensä mädäntynyttä Frossardin ja kumpp. johtoa ja asetin sen vastapainoksi Leninin henkilökuvan, niin ajatus elimellisestä yhteydestä Ranskan Kommunistisen puolueen ja UYTK:n välillä tuntui minusta sietämättömältä.

Vielä nytkin, yhdentoista vuoden kuluttua¹, joudun liikutuksen valtaan muistaessani hetken, jolloin meidät kutsuttiin Leninin luo.

Ranskan lehdistö kuvasi Venäjän vallankumouksen johtajat aina porvariston kaiken ylellisyyden, vieläpä loisteliaisuudenkin perijöiksi. Käydessäni ankaraa taistelua kaikkea lehdistön levittämää valhetta vastaan kuitenkin tunnustin, että niillä ihmisillä, jotka ovat monien vuosien aikana antaneet kaikki voimansa vallankumouksen asialle vankilan, karkotuksen ja kuolemanvaaran uhatessa on oikeus tiettyyn vähäiseen ylellisyyteen, lepoon, etuihin kulkuvälineiden käytössä, työehdoissa jne. Sitä enemmän minua hämmästytti se vaatimaton huoneisto, johon meidät johdettiin, ja myöskin yksinkertainen kalusto. Vielä suuremman vaikutuksen minuun teki kirjoituspöytänsä takana istuva Lenin. Hän nousi ja otti meidät vastaan aivan tavallisesti, toverillisesti ja luonnollisesti, niinkuin sen olisi tehnyt kuka tahansa meidänlainen aktivisti.

Ennen hänen luokseen menoa tunsin kurkkuani kuivaavan. Sydän löi levottomasti, mutta samalla piti hinnalla millä tahansa „olla antautumatta vaikutuksen alaiseksi”. Piti löytää kaikki

¹ Muistelmat on kirjoitettu 1933.— *Toim.*

mahdolliset perustelut, joita olimme niin moneen kertaan käsitelleet, jos kysymys menisi niin pitkälle, että kosketeltaisiin Punaisen ammattiyhdistysinternationalen sääntöjen surullisen kuulua X pykälää.

Mutta jää murtui heti ensi hetkellä. Edessämme oli mies, jonka seurassa tunsin oloni vapaaksi ja jota kohtaan tunsin heti täydellistä luottamusta. Sen jälkeen olen aina Moskovaan saavuttuani käynyt Leninin mausoleumissa palauttaakseni selvästi mieleen vuoden 1922 vaikutelmat.

Lenin kävi heti käsiksi asiaan:

— Te, Monmousseau, ette siis ole Kommunistisen puolueen jäsen? Mutta te, Semard, te kuulutte puolueeseen? Kuinka te sitten osaatte työskennellä keskinäisessä yhteisymmärryksessä?

— Toveri Lenin, Ranskassa ei RKP:n¹ jäsenkirja ole kommunismin patentti. Meillä Semardin kanssa on erilaiset katsantokannat, mutta me molemmat olemme valmiit puolustamaan kommunismia epäilyttäviltä aineksilta, joita on niin paljon Ranskan puolueessa ja sen johdossa.

— Minkä takia te ette liity puolueeseen?

— Juuri noiden epäilyttävien ainesten, poliittisten virkakiipeilijäin, asianajajien ja nykyrien takia, jotka mielestäni eivät ole sosialistisen puolueen johtajia parempia.

— Mekin haluamme poistaa puolueesta epäilyttävät ainekset,— vastasi Lenin minulle,— mutta me emme voi tehdä sitä ulkoisin keinoin; sitä varten tarvitaan, että UYTK:n vallankumoukselliset työläiset auttaisivat meitä liittymällä puolueeseen.

Vastauksen asemesta tein kielteisen eleen. Silloin Lenin kysyi minulta:

— Mitä meidän olisi tehtävä, jotta sellaiset aktivistit kuin te ja UYTK:ön kuuluvat vallankumoukselliset työläiset liittyisivät puolueeseen?

Silloin minun ei auttanut muu kuin antaa valta tunteilleni:

— Toveri Lenin,— sanoin minä,— noille työläisille pitää avata ovet auki puolueeseen kumoamalla X pykälä, joka edellyttää puolueen „elimellisen yhteyden” ammattiyhdistyksiin.

— Mutta oletteko te varma, että se johtaa toivottuun tulokseen? — kysyi Lenin hymyillen.

Me Semardin kanssa vastasimme myöntävästi.

— Hyvä on,— sanoi Lenin,— me teemme niinkuin haluatte, mutta tietäkää, että me teemme suuren myönnytyksen, lyömme ikäänkuin halkeaman Kommunistisen Internationalemme sääntöihin. Sellainen toimenpide voi sen vuoksi olla vain poikkeuk-

¹ Ranskan Kommunistinen puolue.— *Toim.*

sellisena toimenpiteenä Ranskaan nähden, kun otetaan huomioon Ranskan ammattiyhdistysliikkeen perinteet. Te otatte kannettavaksenne tavattoman suuren vastuun Internationalen edessä. Koettakaa parhaanne, ettei meidän tarvitsisi milloinkaan katua teille tekemäämme myönnytystä.

Sen jälkeen keskustelu siirtyi muihin kysymyksiin, mutta valitettavasti en voi kertoa siitä tarkemmin. Hyvin yksinkertaisesta syystä: tunsin tavattoman suurta huojennusta kun Lenin lupasi, että „elimellinen yhteys” kumotaan. Kuvittelin jo mielesäni, miten vallankumoukselliset työväenjoukot anarkistien asettamat esteet voittaen yhtyvät Kominternin ja Punaisen ammattiyhdistysinternationalen ympärille, liittyvät sitten puolueeseen ja rakentavat sen uudelleen Leninin ajatuksen mukaan.

Voimme palata Ranskaan ammennettuamme tavattomasti voimaa Leninin sanoista. Iloni tuon tapauksen johdosta oli niin suuri, että vain tuo osa keskustelustamme jäikin mieleeni. Sitä paitsi minua kiinnosti silloin melkein yksinomaan ammattiyhdistyskysymys. Muut probleemit, esimerkiksi talonpoikaiskysymys, joita Lenin kosketteli, olivat minulle uusia; mielestäni niillä oli vain kaukainen yhteys luokkataisteluun ja ne voivat, niinkuin minusta tuntui, kiinnostaa vain Kommunistista puoluetta.

Keskustelulla Leninin kanssa oli ratkaiseva merkitys Ranskan ammattiyhdistysliikkeen kehittymiselle sen suunnistamisessa kommunismin teorian ja taktiikan mukaisesti. Lenin käsitti mainiosti Ranskan joukkoliikkeen erikoisuudet, liikkeen, joka reformistien ja anarkistien vaikutuksesta vapautuen kehittyi kommunismin suuntaan UYTK:n johtajien tavattomasta heikkoudesta ja anarko-syndikalistisesta poikkeamasta huolimatta.

Toimenpiteillä, joihin Lenin ryhtyi, oli todellakin merkittävä vaikutus koko siihen vallankumouksellisten ammattiyhdistystyöntekijäin osaan, joka vielä horjui suuresti vaikkakin kallistui Kommunistisen puolueen puoleen. Mitä henkilökohtaisesti minuun tulee, niin pidin itseäni Leninin kanssa käydyn keskustelun jälkeen jo sidottuna kommunistiseen liikkeeseen ja Kominterniin, vaikka kaikissa järkeilyissäni ja toiminnoissani oli vielä anarkististen ennakkoluulojen tuntu.

Kun palasimme Ranskaan, niin anarkistit tekivät asenteettamme raivokkaimpien hyökkäilyjensä kohteen. Saint Étienneen kongressissa anarkisteja vastaan syntynyt poliittinen liittoutuma hajosi heti, toimeenpaneva valiokunta ja konfедераalinen sihteeristö jakaantuivat kahdeksi keskenään vihamieliseksi ryhmäksi. Näistä vaikeuksista huolimatta valtavan suuri puolueeseen kuulumattomien ammattiyhdistystyöntekijäin enemmistö liittyi

Bourges'in kongressissa vuonna 1923 Kommunistisen puolueen ympärille, jonka vastikään sosialidemokratian riveihin siirtynyt Frossard oli luopiomaisesti hyljännyt, ja UYTK kääntyi lopullisesti Punaisen ammattiyhdistysinternationalen linjalle. Ammattiyhdistysainesten joukkomittainen Kommunistiseen puolueeseen liittyminen Frossardin luopuruuden jälkeen teki puolueelle mahdolliseksi torjua kaikki trotskilaiset hyökkäilyt ja lähteä varmana bolševisoinnin tietä.

